Jerzy Gengell

nauczyciel
pisarz
Ur. 7.4.1657, Wielkopolska
Zm. 15.12.1727, Kalisz

Dane rodziców

Brak danych.

Wychowanie i wykształcenie

Studiował filozofię (prawdopodobnie w latach 1675-1678), teologię cztery lata (do roku 1690).

Etapy kariery dot. edukacji

Był profesorem filozofii (logiki i fizyki) w kolegium lwowskim (1687-1689) i jarosławskim (1690-1692). Wykładał również szereg kursów teologicznych w kolegium lwowskim: teologię pozytywną oraz kontrowersyjną (1689-1690, 1693-1696), teologię moralną (1693-1696), teologię scholastyczną (1696-1704). Był prefektem szkół we Lwowie (1710-1713) i prefektem studiów w Kaliszu (1725-1727).

Był kapelanem obozowym wojewody kijowskiego Marcina Kąckiego (do roku 1696), rektorem szeregu kolegium jezuickich: w Sandomierzu (1704-1710), Gdańsku (1713-1717), Krakowie przy kościele św. Piotra i Pawła (1717-1721), we Lwowie (1721-1725). W Krakowie zorganizował odbudowę gmachu kolegium, który został uszkodzony w czasie wielkiego pożaru w 1719 roku. Będąc rektorem we Lwowie, zorganizował budowę nowego gmachu szkolnego

Był znanym teologiem oraz pisarzem polemicznym, który występował przeciwko luteranizmowi, jansenizmowi, ateizmowi. W swojej pracy "Gradus ad atheismum ..." zebrał z pism Descartesa cały szereg wypowiedzi, podkopujących przekonanie o istnieniu Boga.

Był autorem 14 dzieł drukowanych, m.in.:

1. "Defensio Aristotelis et Philosophiae peripateticae per enervationem quinquaginta Lutheri propositionum oppositarum Aristotoli et suae Philosophiae tractatibus tribus comprehensa. Praga, druk. Uniwer. S.J. 1713" in 4to, kart 16 i 119.

2. "Defensio Theologiae Scholasticae contra Lutherum, per enervationem ejus Thesium ultra LX expositarum Theologiae, tractatibus quinque comprehensa. Lwów, druk. S.J. 1713" in 4to kart 22-174.

3. "Admiranda Jansenismi tribus exposita tractatibus. Brunsberg, druk. S.J. 1715", in 4to kart 10, 252 i 8.

4. "Eversio Atheismi, seu pro Deo, contra Atheos, libri duo. Autore R.P. Georgio Gengel, S.J. Theol. Brunsberg, druk. S.J. 1717", in 8vo kart 8, 378 i 16.

5. "Gradus ad Atheismum. Primum genus graduum per quos in voraginem atheisticam descenditur, sunt certae peccatorum species: secundum haeresis: tertium demum genus graduum, sunt opinions quaedam erronae. De singulis his generibus separatis tractatibus agitur, autore R.P. Georgio Gengel, S.J. Theol. Brunsberg, druk. S.J. 1717", in 8vo kart 12, 108 i 10; Lwów, drukarnia S.J. 1724, in 8vo, kart 18, 132 i 8.

6. "De immortalitate animae humanae veritas, quae totius vitae Christianae est basis, multifariis quaestionibus (Elenchum eorum exhibit pagina immediate prologum antecedens) propugnata et illustrate. Auctore R.P. Georgio

Gengel S.J. Th. Kalisz, druk. S.J. 1727", in 4to kart 12-124 i 4.

Fakty z życia osobistego

Żył w XVII-XVIII wieku.

Bibliografia

Podmiotowa

1. Archivum Romanum Societatis Iesu, Rzym, Polonica 20, f. 52 v, *Catalogus triennalis Provinciae Poloniae 1690*.
2. Archivum Romanum Societatis Iesu, Rzym, Polonica 20, f. 242 v, *Catalogus triennalis Provinciae Poloniae 1693*.
3. Archivum Romanum Societatis Iesu, Rzym, Polonica 22, f. 47, *Catalogus triennalis Provinciae Poloniae 1700*.
4. Archivum Romanum Societatis Iesu, Rzym, Polonica 45, f. 60 v., 101 v., 126 v., 147, 163, 180, 196, 216 v, *Catalogi breves*.

Przedmiotowa

1. *Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564-1995*, oprac. L. Grzebień, Kraków, 1996.
2. J. Brown, *Biblioteka pisarzów assystencyi polskiej Towarzystwa Jezusowego powiększona dwoma dodatkami, z których pierwszy zawiera polskie i rossyjskie tłomaczenia, drugi wydania pisarzy Towarzystwa Jezusowego do innych assystencyi należących w Polsce i Rossyi.*, Poznań, 1862.
3. B. Natoński, *Humanizm jezuicki i teologia pozytywno-kontrowersyjna od XVI do XVIII wieku. Nauka i piśmiennictwo*, Kraków, 2003.